

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 9 juli 2020
Agendanummer:
Team: SPP
Zaaknr: 16540-2020

Onderwerp: afwegingskader zonnevelden

Aan de raad

Inleiding

In maart 2018 heeft het college een visiedocument zonneparken vastgesteld. Deze visie was nodig om zonneparken op agrarische gronden te kunnen realiseren. Na die tijd zijn er een groot aantal aanvragen ontvangen en ideeën geopperd voor zonnevelden. Het visiedocument is nu aangescherpt tot een afwegingskader zodat de gemeente beter kan sturen op initiatieven voor de realisatie van zonnevelden, rekening houdend met landschapskwaliteiten. Ook wordt ingespeeld op het klimaatakkoord waarbij streven naar 50% lokaal eigendom het meest relevant is.

Beslispunten

Het afwegingskader zonnevelden vast te stellen.

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Ruimte en Mobiliteit d.d. 17 juni 2020

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Raadscommissie Financiën en Bestuur d.d. 7 mei 2019

Er is een RIN gestuurd met daarbij het huidige visiedocument zonneparken (collegebesluit 2 april 2019).

Met een presentatie met stellingen zijn meningen van de fracties gepolst tijdens de commissievergadering van 7 mei 2019.

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

Het college heeft in maart 2018 het visiedocument zonneparken in Gemert-Bakel vastgesteld.

De raad heeft de startnotitie regionale energiestrategie RES) vastgesteld. Er volgt een concept RES waarin de ambitie ligt hoeveel duurzame energie in bepaalde zoekgebieden opgewekt kan worden.

Beoogd effect

Met het faciliteren van de aanleg van zonnevelden, werken we aan een duurzamer Gemert-Bakel. Door de opwekking van duurzame energie wordt de CO2 uitstoot gereduceerd.

Door te kiezen voor de 5 beste initiatieven, verwachten we een goede kwaliteit van de zonnevelden en een goede bijdrage uit de opbrengst van de zonnevelden. Met het behandelen van 5 aanvragen en de realisatie ervan, doen we ervaring op om daarmee te toetsen of het beleid brengt wat we voor ogen hebben.

Duurzaamheid

De raad heeft met het vaststellen van Duurzaam Gemert-Bakel, koersdocument: van strategie naar uitvoering, de ambitie vastgesteld om als gemeente energieneutraal te zijn in 2050. In het klimaatakkoord ligt vast dat alle gemeenten in 2030 de uitstoot van CO₂ gehalveerd hebben. Met de conceptRES wordt hier richting aan gegeven, met een nader te bepalen ambitie voor grootschalige opwek.

Argumenten

1.1 Met dit kader is kwaliteit op de leefomgeving meer geborgd

In hoofdlijnen wordt er gekeken naar de volgende ruimtelijke kwaliteitseisen:

- voorkeur landschapstype

We hebben een stoplichtmodel waarmee voorkeuren worden uitgesproken

Binnen de jonge ontginningen (groen): in principe ja

In het kampenlandschap (oranje): ja, mits

In de beekdalen (rood): nee tenzij

- maximale omvang van een zonneveld

In het meest kwetsbare gebied (beekdalen) mag de omvang van een zonneveld maximaal 4 hectare zijn en in de jonge ontginningen gaan we uit van maximaal 6 ha. Hier zit wel marge in tot 10 ha. wat dan wel op een ander toetsingsonderdeel een extra kwaliteit vereist (bv hogere storting in duurzaamheidsfonds).

- landschappelijke inpassing

Er is rekening te houden met lijnen in het landschap, verkavelingsstructuur, openheid, een groene bufferzone rondom en behoud bodemleven, biodiversiteit en waterberging.

- meerwaarde

Een initiatief moet meerwaarde creëren, zowel financiële meerwaarde (streven 50% lokaal eigendom) als gebruik: meervoudig ruimtegebruik is een eis.

1.2 Er komt duidelijkheid voor de vele initiatieven van zonnenvelden

Met dit afwegingskader kunnen de aanvragen beoordeeld worden en kunnen positieve initiatieven vergund worden. Er ontstaat rechtszekerheid en willekeur wordt voorkomen. Het gaat hier om tijdelijke vergunningen voor een periode van maximaal 25 jaar.

1.3 We doen ervaring op met zonnenvelden voordat er vergunningen worden verleend na de kaders die volgen uit de regionale energiestrategie.

In de RES komen zoekgebieden voor kleine en grootschalige projecten. Er komt veel kijken voordat er een vergunning ligt. Daarnaast is het voor Gemert-Bakel een nieuwe werkwijze en nieuw project waar we nog geen ervaring mee hebben. Het is daarom verstandig om daar ervaring mee op te doen.

Kanttekeningen

1.1 Initiatiefnemers kunnen bezwaren maken als hun initiatief niet wordt gehonoreerd.

Dit kan leiden tot schadeclaims en rechtszaken. We zullen echter altijd eerst in gesprek gaan voordat plannen worden afgewezen. De insteek is om samen tot een goed plan te komen.

Vervallen “oude” regelgeving

--

Financiën

Voor het behandelen van principeverzoeken worden de gebruikelijke leges in rekening gebracht.

Om te voldoen aan de ambitie van 50% lokaal eigendom kan een initiatiefnemer bijvoorbeeld een bedrag storten in een op te richten duurzaamheidsfonds. In een anterieure overeenkomst worden afspraken vastgelegd over de hoogte van bedragen en waar de middelen aan besteed kunnen worden.

Een alternatief is dat 50% van de investering wordt gedaan door (lokale) bewoners, waarmee ze ook profiteren van de opbrengst.

Communicatie

Vorig jaar zijn concept kaders voorgelegd aan de stakeholders voor reactie. De stakeholders zijn o.a. de dorpsoverleggen, initiatiefnemers, ZLTO, Heemkunde en betrokkenen uit de koploperstafel. Hun reacties zijn gelezen en deels verwerkt in dit nieuwe afwegingskader.

Het definitieve afwegingskader wordt gepubliceerd in het gemeenteblad.

Juridische zaken

Met een afwegingskader wordt willekeur voorkomen. De aanvragers kunnen vooraf lezen hoe er in Gemert-Bakel wordt omgegaan met aanvragen, dit versterkt de rechtszekerheid. De ruimtelijke procedures uit de Wet ruimtelijke ordening, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bieden daarbij voldoende rechtsbescherming. Het bevoegd gezag kan daarbij een volwaardige afweging maken in het kader van een goede ruimtelijke ordening, waarin het afwegingskader zonnevelden zijn plaats in neemt.

Uitvoering

In het plan staat het proces beschreven voor de initiatiefnemers om te komen tot een formele aanvraag en de behandeling daarvan. Een toetsingscommissie beoordeelt alle initiatieven en bepaalt daaruit de vijf beste plannen. Het college legt vervolgens die plannen voor aan de raad voor wensen en bedenkingen.

Bijlagen

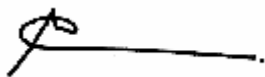
Afwegingskader zonnevelden

Ter inzage gelegde stukken

Gemert, 24 maart 2020

het college van burgemeester en wethouders,
de loco secretaris,

de burgemeester,

A. van de Voort

ing. M.S. van Veen